

תזכיר חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה מיוחדת לעניין מבחן הכנסות), התש"ף - 2020

שם החוק המוצע

תזכיר חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה מיוחדת לעניין מבחן הכנסות), התש"ף - 2020

מטרת החוק המוצע, הצורך בו, עיקרי הוראותיו והשפעתו על הדין הקיים

בהתאם להוראות סעיפים 12, 12א, ו-12ב לחוק הבטחת הכנסה, החלות גם על חוק דמי מזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב – 1972, הכנסה מעבודה של זכאי הבטחת הכנסה או דמי מזונות אינה מובאית בחשבון במלואה, וזאת בהתאם לתא המשפחתי וגילו. הוראות אלו בדבר הסכום שאינו מובא בחשבון ושיעור הניכוי מהכנסה מעבודה אינן חלות על דמי אבטלה.

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בישראל, חווה מדינת ישראל משבר כלכלי חסר תקדים, שהביא לכך שמאות אלפי עובדים הוצאו לחופשה ללא תשלום ומקור פרנסתם נפגע. משכך מוצע כי לאור המשבר הכלכלי, ובתקופת הוראת השעה, הוראת בדבר הסכום שאינו מובא בחשבון ושיעור הניכוי מהכנסה שמקורה מעבודה, יחול גם לעניין הכנסה שמקורה בדמי אבטלה.

הוראת השעה המוצעת תעמוד בתוקפה בתקופה שתחילתה ביום ה' באדר התש"ף (ה- 1 במרס 2020), ועד ליום 31.5.2020, ובמהלכה יקראו את הוראות סעיף 12(ג) לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א- 1980 (להלן – חוק הבטחת הכנסה), כך שיתווסף לו סעיף קטן (6) אשר יקבע כי דמי אבטלה כמשמעותם בפרק ז' לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה - 1995, יחשבו כתגמול.

השפעת החוק המוצע על קבוצות אוכלוסייה מסוימות

תמנע פגיעה חמורה במקבלי דמי האבטלה בתקופת משבר הקורונה, המקבלים גם גמלאות נוספות לפי חוק הבטחת הכנסה.

השפעת תזכיר החוק המוצע על התקציב ועל התקן המנהלי של המשרד היוזם, משרדים אחרים ורשויות אחרות.

עלות התיקון המוצע נאמדת בכ- 42 מיליון ₪.

תזכיר חוק מטעם משרד הרווחה:

תזכיר חוק הבטחת הכנסה (הוראת שעה – דמי אבטלה), התש"ף - 2020

1. חוק הבטחת הכנסה 1. בתקופה שמיום ה' באדר התש"ף (ה-1 במרץ, 2020) עד יום ח' בסיון התש"ף (31 במאי 2020) (בחוק זה – תקופת הוראת השעה), יקראו את חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א – 1980 (להלן – **חוק הבטחת הכנסה**),¹ כך :
בסעיף 12(ג)(5) אחריו יבוא :

"(6) דמי אבטלה כמשמעותם בפרק ז' לחוק הביטוח"

2. תחילה ותחולה 2. הוראות חוק זה יחולו על גמלה המשתלמת מכוח חוק הבטחת הכנסה או תשלום מכוח דמי מזונות (הבטחת תשלום), התשל"ב – 1972,² בתקופת הוראת השעה.

ד ב ר י ה ס ב ר

על רקע התפשטות נגיף הקורונה בישראל והמשבר הכלכלי חסר התקדים שהביא לשיעורי אבטלה בהיקפים משמעותיים וגדולים הותקנו ב' בניסן התש"ף (27 במרס 2020) תקנות שעת חירום (נגיף קורונה החדש)(הוראות מיוחדות לעניין ביטוח אבטלה), התש"ף - 2020. במסגרת תקנות אלו הורחבו עילות הזכאות לדמי אבטלה כך שנפרשה רשת ביטוח האבטלה ביחס למבוטחים נוספים שלא היו זכאים קודם.

בהתאם להוראות סעיפים 12, 12א, 12ב לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א -1980, החלים גם על זכאי מכוח חוק המזונות [הבטחת תשלום], התשל"ב -1972, הכנסה שמקורה בעבודה או מתגמול אינה מובאית בחשבון במלואה לצורך חישוב זכאותו תובע לגמלת הבטחת הכנסה.

ביחס להכנסה שמקורה בדמי אבטלה המשולמים מכוח פרק ז' לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשנ"ה – 1995, הרי שבהתאם לסעיף 9 לחוק הבטחת הכנסה היא מובאית בחשבון במלואה לצורך חישוב זכאות תובע הבטחת הכנסה או דמי מזונות.

משכך מוצע נוכח המשבר הכלכלי שהביא לכך שמאות אלפי עובדים נפלטו משוק העבודה, לקבוע כי בתקופת הוראת השעה ייקבע כי יחולו ההוראות בדבר הכנסה שאינה מובאת בחשבון ושיעור הניכוי הקבועות בסעיפים 12, 12א, ו-12 לחוק הבטחת הכנסה גם על הכנסה שמקורה בדמי אבטלה.

¹ ס"ח התשמ"א, עמ' 30 ;
² ס"ח התשל"ב